

ønskelige i en Forandring af saa gennemgribende Art som det, man her gør. Ved tidligere Behandlinger i dette Ting har jeg med stor Opmærksomhed hørt paa de med megen Dygtighed og Varme fremsatte Udtalelser af det afdøde Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (Holm) til Forsvar for det, som han ansaa for et Angreb paa Folkeskolen. Jeg skal erkende, at jeg fandt enkelte af hans Udtalelser noget outrerede, men det forekom mig, at han havde Ret i meget af, hvad han sagde om Folkeskolens Stilling i Forhold til den ny Ordning, og det er lige saa sikkert, at vore Realskolemænd og navnlig selvfølgelig Lederne af vore mange udmærkede dygtige private Realskoler have følt sig stærkt forfærdede, stærkt bevægede ved at skulle taale et saadant Indgreb i deres Virksomhed, som det efter deres Anskuelser ikke kunde udgaas, at den ny Lov vilde blive. Nu er det jo saa, at de eneste Grene af vort Skolevæsen, som jeg med nogen som helst Sagkundskab kan tale om, er den Del af vort Skolevæsen, som jeg gennem en mangeaarig Virksomhed med kommunale Hverv er kommen til at se paa nært Hold, nemlig Folkeskolen og Realskolen. Jeg tror ikke, at det er forsvareligt af Lovgivningsmagten at træffe omfattende Omorganisationsbestemmelser vedrørende ogsaa disse Retninger af vort Skolevæsen uden at give dem selv og de Mænd, som staa til Ansvar for deres Ledelse, ikke alene Lejlighed, men ogsaa Tid til at tage deres endelige Stilling til denne Sag. Jeg vilde derfor have paa-skønnet i høj Grad, om den højtærede Minister, hvis varme Interesse for vort Skolevæsens Forbedring jeg selvfølgelig ingenlunde underkender, vilde have lagt sine Planer for denne Sags Gennemførelse saaledes, at der var kommet til at ligge en Sommer mellem Lovforslagets Forelæggelse her og dets endelige Vedtagelse. Jeg tør lige saa lidt som det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen) give min Stemme til Gennemførelsen af Lovforslaget, saaledes som det foreligger, uanset, at det meget sympatiske og dygtige Foredrag, jeg i Dag hørte af den ærede Ordfører, i ikke ringe Grad har talt til Gunst for Loven. Jeg anerkender selvfølgelig den ærede Ordførers Sagkundskab som staaende uendelig langt over min, og jeg var ikke fri for at blive ret stærkt paavirket af de mange gode Egenskaber, som Lovforslaget efter Ordførerens Mening har. Jeg tvivler slet ikke paa, at den ærede Ordfører har Ret, men

jeg vilde have sat overmaade megen Pris paa, om Befolkningen i Almindelighed, der ingen Sinde har paakaldt en Reform som den, vi her behandle, havde haft Lejlighed til at skaffe sig lignende gode Tanker om den som den ærede Ordfører. Som Sagen imidlertid foreligger, maa jeg, som sagt, afholde mig fra at stemme om Lovens endelige Vedtagelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Jeg kan i meget, navnlig hvad de Ændringsforslag angaar, der ere stillede i Landstinget, henholde mig til, hvad der fremkom fra den ærede Ordfører, og skal ikke gøre Diskussionen her ved denne endelige Behandling af Sagen vidtløftig ved at komme ind derpaa. Jeg skal kun gøre nogle faa Bemærkninger til de to ærede sidste Talere, der gaa ud fra, at dette Lovforslag ikke burde gennemføres, forinden man havde talt med Vælgerne derom, forinden Pressen havde beskæftiget sig dermed, forinden Skolemøderne havde beskæftiget sig dermed osv. Jeg tror, at de ærede Medlemmer tage noget fejl i deres Synsmaade her, det er ikke nogen ny Sag her, det er ikke en Sag, der, som det ærede Medlem for Assens (Berntsen) nævnte, alene er foranlediget ved, at Latinskolerne ønske den 3die Retning indført. En Reform af vort højere Skolevæsen har staaet paa Dagsordenen allerede næsten en Meneskealder, i alt Fald over 20 Aar. Den er drøftet mangfoldige Gange netop paa Skolemøder, og det ærede Medlem for Assens, som ogsaa tager Del i Skolemøder, har ikke kunnet undgaa at høre dette. Der er stillet Krav om en Omordning af vort Skolevæsen i en lignende Retning, som der her er Tale om, og det er ganske naturligt, thi vort Skolevæsen skal være en Helhed, for saa vidt som det ene Led skal passe ind i det andet, og det er sikkert nok, at i det Fremskridt, som i øvrigt er sket med alle vore Arter af Skoler, passer den højere Skole slet ikke længere ind. Det ny System, der har været krævet, har været stillet op mange Gange, og navnlig ved Skolemøderne. At det ikke er kommet saa stærkt frem ved Valgmøderne, ligger ganske naturligt i, at de almindelige Vælgere beskæftige sig ikke til dagligt Brug med disse Tanker, de ere meget mere tilbøjelige til at tale om Skattelovene, som ligge dem langt nærmere, og om den almindelige Skoleordning, som ogsaa ligger dem langt nærmere, men man kan ikke forlange, at almindelige Vælgere skulle